

**MÃ ĐỀ: 121**

*(Đề có 02 trang)*

**PHẦN 1. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc văn bản: **NHỮNG CÁNH BUỒM**

**(Hoàng Trung Thông)**

*Hai cha con bước đi trên cát  
Ánh mặt trời rực rỡ biển xanh  
Bóng cha dài lênh khênh  
Bóng con tròn chắc nịch,  
Sau trận mưa đêm rả rích  
Cát càng mịn, biển càng trong  
Cha dắt con đi dưới ánh mai hồng  
Nghe con bước, lòng vui phơi phới.  
Con bỗng lắc tay cha khẽ hỏi:  
“Cha ơi, sao xa kia chỉ thấy nước thấy trời,  
Không thấy nhà, không thấy cây, không thấy người ở đó?”  
Cha mỉm cười xoa đầu con nhỏ:  
“Theo cánh buồm đi mãi đến nơi xa,  
Sẽ có cây, có cửa, có nhà  
Vẫn là đất nước của ta ở nơi đó cha chưa hề đi đến.”  
Cha lại dắt con đi trên cát mịn,  
Ánh nắng cháy đầy vai  
Cha trầm ngâm nhìn mãi cuối chân trời  
Con lại trở cánh buồm xa hỏi khẽ:  
“Cha mượn cho con cánh buồm trắng nhé,  
Để con đi!”  
Lời của con hay tiếng sóng thầm thì  
Hay tiếng của lòng cha từ một thời xa thẳm  
Lần đầu tiên trước biển khơi vô tận  
Cha gặp lại mình trong tiếng ước mơ con.*

**(<https://www.thivien.net>)**

**Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1** (0,5 điểm): Xác định thể thơ của văn bản.

**Câu 2** (0,5 điểm): Tìm các từ ngữ, hình ảnh miêu tả cảnh vật sau trận mưa đêm.

**Câu 3** (1,0 điểm):

*“Lần đầu tiên trước biển khơi vô tận  
Cha gặp lại mình trong tiếng ước mơ con.”*

Anh/chị hiểu như thế nào về nội dung hai câu thơ trên?

**Câu 4 (1,0 điểm):** Thông điệp tác giả muốn nhắn gửi trong văn bản trên là gì?

## **II. PHẦN 2. LÀM VĂN (7,0 điểm)**

**Câu 1 (2,0 điểm):**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về vai trò của gia đình trong việc góp phần nuôi dưỡng tâm hồn mỗi con người.

**Câu 2 (5,0 điểm):**

**“Hồn Trương Ba: (một mình)** Mày đã thắng thế rồi đấy, cái thân xác không phải của ta ạ, mày đã tìm được đủ mọi cách để lấn át ta... *(sau một lát)* Nhưng lẽ nào ta lại chịu thua mày, khuất phục mày và tự đánh mất mình? “Chẳng còn cách nào khác”! Mày nói như thế hả? Nhưng có thật là không còn cách nào khác? Không cần đến cái đời sống do mày mang lại! Không cần!*(Đứng dậy, lập cập nhưng quả quyết, đến bên cột nhà, lấy một nén hương châm lửa, thắp lên. Để Thích xuất hiện.)*

**Đế Thích:** Ông Trương Ba! *(thấy vẻ nhợt nhạt của Hồn Trương Ba)* Ông có ốm đau gì không? Một tuần nay tôi bị canh giữ chặt quá, không xuống đánh cờ với ông được, nhưng ông đốt hương gọi, đoán là ông có chuyện khẩn, tôi liều mạng xuống ngay. Có việc gì thế?

**Hồn Trương Ba:***(sau một lát)* Ông Đế Thích ạ, tôi không thể tiếp tục mang thân anh hàng thịt được nữa, không thể được!

**Đế Thích:** Sao thế? Có gì không ổn đâu!

**Hồn Trương Ba:** Không thể bên trong một đằng, bên ngoài một nẻo được. Tôi muốn được là tôi toàn vẹn.

**Đế Thích:** Thế ông ngỡ tất cả mọi người đều được là mình toàn vẹn có ư? Ngay cả tôi đây. Ở bên ngoài, tôi đâu có được sống theo những điều tôi nghĩ bên trong. Mà cả Ngọc Hoàng nữa, chính người lắm khi cũng phải khuôn ép mình cho xứng với danh vị Ngọc Hoàng. Dưới đất, trên trời đều thế cả, nữa là ông. Ông đã bị gách tên khỏi sổ Nam Tào. Thân thể thật của ông đã tan rữa trong bùn đất, còn chút hình thù gì của ông đâu!

**Hồn Trương Ba:** Sống nhờ vào đồ đạc, của cải người khác, đã là chuyện không nên, đằng này đến cái thân tôi cũng phải sống nhờ anh hàng thịt. Ông chỉ nghĩ đơn giản là cho tôi sống, nhưng sống như thế nào thì ông chẳng cần biết!

**Đế Thích:** *(không hiểu)* Nhưng mà ông muốn gì?

**Hồn Trương Ba:** Ông từng nói: Nếu thân thể người chết còn nguyên vẹn, ông có thể làm cho hồn người đó trở về. Thì đây, *(chỉ vào người mình)* thân thể anh hàng thịt còn lành lặn nguyên xi đây, tôi trả lại cho anh ta. Ông hãy làm cho hồn anh ta được sống lại với thân xác này...”

*(Trích Hồn Trương Ba, da hàng thịt, Ngữ văn 12, Tập hai,*

*NXB Giáo dục Việt Nam 2020, tr. 148 - 149)*

Phân tích nhân vật Hồn Trương Ba qua đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét ngắn gọn về quan điểm triết lí nhân sinh được đặt ra trong kịch của Lưu Quang Vũ./.

**...Hết...**

**Họ và tên thí sinh:..... Số báo danh:.....**

**Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.**

**MÃ ĐỀ: 122**

(Đề có 02 trang)

**PHẦN 1. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)**

Đọc văn bản: **HỒI ỨC TẶNG MẸ**

(Nguyễn Trung Kiên)

*Không thể nào con quên được ngày xưa  
Cha ngồi quạt để Mẹ ru con ngủ.  
Cánh võng chao đảo mùa hè ra cửa  
Tiếng đàn ve đệm nhạc khúc à ơ...*

*Con giữ gìn vị ngọt tuổi ấu thơ  
Như viên kẹo ngậm cả đời không hết.  
Có ai dạy đâu mà con biết  
Sẽ chẳng còn gì khi Cha, Mẹ xa nhau.*

*Rồi một ngày con không hiểu vì đâu  
Nước mắt chảy lặng thầm về hai phía.  
Long Quân – Âu Cơ, lên rừng - xuống bể  
Để đàn con ngơ ngác giữa Mẹ - Cha.*

...  
*Con lớn lên ai cũng bảo giống Cha,  
Người yêu con thì lại hiền như Mẹ.  
Con chỉ sợ có một ngày như thế,  
Phải lau giùm nước mắt trẻ chia hai.*

*Con đã đi qua những tháng năm dài,  
Chân không thể bước ra ngoài nỗi nhớ.  
Tuổi ấu thơ vẫn từng ngày nhắc nhở:  
Có một thời...  
Cha Mẹ đã...  
Yêu nhau.*

( Nguồn <https://www.thivien.net/>)

**Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1** (0,5 điểm): Xác định thể thơ của văn bản.

**Câu 2** (0,5 điểm): Theo tác giả, những hình ảnh, âm thanh nào trở thành kỉ niệm của tuổi thơ không thể nào quên.

**Câu 3** (1,0 điểm):

*“Con lớn lên ai cũng bảo giống Cha,  
Người yêu con thì lại hiền như Mẹ.*

*Con chỉ sợ có một ngày như thế,  
Phải lau giùm nước mắt trẻ chia hai.”*

Anh (chị) hiểu như thế nào về nội dung khổ thơ trên?

**Câu 4** (1,0 điểm): Thông điệp mà tác giả muốn nhắn gửi trong văn bản trên là gì?

**PHẦN 2. LÀM VĂN (7,0 điểm)**

**Câu 1** (2.0 điểm):

Từ nội dung phần Đọc hiểu hãy viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về giải pháp để có một gia đình hạnh phúc.

**Câu 2** (5,0 điểm):

“**Hồn Trương Ba:** (một mình) Mày đã thắng thế rồi đấy, cái thân xác không phải của ta ạ, mày đã tìm được đủ mọi cách để lấn át ta... (sau một lát) Nhưng lẽ nào ta lại chịu thua mày, khuất phục mày và tự đánh mất mình? “Chẳng còn cách nào khác”! Mày nói như thế hả? Nhưng có thật là không còn cách nào khác? Không cần đến cái đời sống do mày mang lại! Không cần!(*Đứng dậy, lập cập nhưng quả quyết, đến bên cột nhà, lấy một nén hương châm lửa, thắp lên. Để Thích xuất hiện.*)

**Đế Thích:** Ông Trương Ba! (*thấy vẻ nhột nhột của Hồn Trương Ba*) Ông có ốm đau gì không? Một tuần nay tôi bị canh giữ chặt quá, không xuống đánh cờ với ông được, nhưng ông đốt hương gọi, đoán là ông có chuyện khẩn, tôi liều mạng xuống ngay. Có việc gì thế?

**Hồn Trương Ba:** (*sau một lát*) Ông Đế Thích ạ, tôi không thể tiếp tục mang thân anh hàng thịt được nữa, không thể được!

**Đế Thích:** Sao thế? Có gì không ổn đâu!

**Hồn Trương Ba:** Không thể bên trong một đằng, bên ngoài một nẻo được. Tôi muốn được là tôi toàn vẹn.

**Đế Thích:** Thế ông ngỡ tất cả mọi người đều được là mình toàn vẹn có ư? Ngay cả tôi đây. Ở bên ngoài, tôi đâu có được sống theo những điều tôi nghĩ bên trong. Mà cả Ngọc Hoàng nữa, chính người lắm khi cũng phải khuôn ép mình cho xứng với danh vị Ngọc Hoàng. Dưới đất, trên trời đều thế cả, nữa là ông. Ông đã bị gạch tên khỏi sổ Nam Tào. Thân thể thật của ông đã tan rã trong bùn đất, còn chút hình thù gì của ông đâu!

**Hồn Trương Ba:** Sống nhờ vào đồ đạc, của cải người khác, đã là chuyện không nên, đằng này đến cái thân tôi cũng phải sống nhờ anh hàng thịt. Ông chỉ nghĩ đơn giản là cho tôi sống, nhưng sống như thế nào thì ông chẳng cần biết!

**Đế Thích:** (*không hiểu*) Nhưng mà ông muốn gì?

**Hồn Trương Ba:** Ông từng nói: Nếu thân thể người chết còn nguyên vẹn, ông có thể làm cho hồn người đó trở về. Thì đây, (*chỉ vào người mình*) thân thể anh hàng thịt còn lành lặn nguyên xi đây, tôi trả lại cho anh ta. Ông hãy làm cho hồn anh ta được sống lại với thân xác này.”

(Trích *Hồn Trương Ba, da hàng thịt*, Ngữ văn 12, Tập hai,

NXB Giáo dục Việt Nam 2020, tr. 148 - 149)

Phân tích nhân vật Hồn Trương Ba qua đoạn trích trên. Từ đó, nhận xét ngắn gọn về quan điểm triết lí nhân sinh được đặt ra trong kịch của Lưu Quang Vũ./.

...Hết...

**Họ và tên thí sinh:**..... **Số báo danh:**.....

**Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.**

Mã đề: 123 (HS Hòa nhập)

**PHẦN 1. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)**

**Đọc đoạn trích:**

*Thưa thầy, bài học chiều nay  
Con bỏ quên ngoài cửa lớp  
Dưới gốc phượng già, nằm nghe chim hót  
Con hóa mình thành bướm và hoa.*

*Thưa thầy bài tập hôm qua  
Con bỏ vào ngăn khóa kín  
Mãi lượn lơ theo từng vòng sóng  
Cái ngã điệu đà, sân trượt patin.*

*Thưa thầy, bên ly cà phê đen  
Con đốt thời gian bằng khói thuốc  
Biết làm sao tạ lỗi cùng thầy  
(Trích *Thưa thầy* – Tạ Nghi Lễ, [www.baobinhduong.vn](http://www.baobinhduong.vn))*

**Thực hiện các yêu cầu sau:**

**Câu 1** (1,0 điểm). Xác định thể thơ của văn bản.

**Câu 2** (1,5 điểm). Xác định nội dung của khổ thơ:

*Thưa thầy, cho là nhận: điều giản đơn  
Sao con học hoài không thuộc  
Để bây giờ khi con hiểu được  
Biết làm sao tạ lỗi cùng thầy.*

**Câu 3** (1,5 điểm). Vì sao “*tiếng ho khan*” của thầy đã làm chuyển biến nhận thức, tình cảm của học trò?

**Câu 4** (2,0 điểm). Qua nội dung của đoạn trích, anh/ chị hãy rút ra bài học có ý nghĩa cho bản thân.

**PHẦN 2. LÀM VĂN (4,0 điểm)**

Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về sự cần thiết phải có mục tiêu trong cuộc đời./.

...Hết...

*Họ và tên thí sinh:..... Số báo danh:.....*

*Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị coi thi không giải thích gì thêm.*





**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO  
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH  
TRƯỜNG THPT BÌNH CHIỂU**

**ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM BÀI KIỂM TRA HỌC KÌ II**

**MÔN: NGỮ VĂN 12 - NĂM HỌC 2022- 2023**

**ĐỀ 211**

| Phần      | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Điểm       |
|-----------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>3,0</b> |
|           | <b>1</b> | Thể thơ: <i>tự do</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5        |
|           | <b>2</b> | Các từ ngữ, hình ảnh miêu tả cảnh vật sau trận mưa đêm: <i>cát mịn, biển trong, ánh mai hồng</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|           | <b>3</b> | <b>Nội dung hai câu thơ:</b> Lời hứa con làm người cha bồi hồi, cảm động nhớ lại chính mình ngày nhỏ. Lần đầu đứng trước mặt biển mênh mông, vô tận, mình cũng từng nói với cha y như thế.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1,0        |
|           | <b>4</b> | Thông điệp:<br>- Tình cảm gia đình giúp nuôi dưỡng ước mơ của con người.<br>- Gia đình chính là điểm tựa cho mỗi con người, là nơi để về...                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1,0        |
| <b>II</b> |          | <b>LÀM VĂN</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>7,0</b> |
|           | <b>1</b> | Vai trò của <i>gia đình góp phần nuôi dưỡng tâm hồn mỗi con người.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>2,0</b> |
|           |          | <i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i><br>Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,25       |
|           |          | <i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> Vai trò của gia đình góp phần nuôi dưỡng tâm hồn, mỗi con người.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0,5        |
|           |          | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận</i><br><i>1.Đưa ra vấn đề:</i> Vai trò của gia đình góp phần nuôi dưỡng tâm hồn con người.<br><i>2. Giải thích vấn đề</i><br>- Gia đình là gì? - là tế bào của xã hội, là tổng hợp các mối quan hệ, ứng xử, giá trị nhân cách, tình cảm, đạo đức, nghĩa vụ và trách nhiệm đối với cộng đồng, dân tộc.<br>- Tình cảm yêu thương của người thân trong gia đình bao gồm tình cảm của bố mẹ dành cho con, của ông bà dành cho cháu, của con cháu dành cho ông bà bố mẹ, tình cảm anh chị em trong gia đình.<br><br><i>3. Vai trò gia đình góp phần nuôi dưỡng tâm hồn con người:</i><br>+ Nuôi dưỡng tâm hồn vì gia đình gắn liền từ lúc ta sinh ra và xuyên suốt cuộc đời ta, là mái ấm, cội nguồn sinh dưỡng và hạnh phúc đầu tiên của | 0,75       |



|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |      |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|   | <p>con người. Là nơi ta được sống trong tình yêu thương, sự chở che, đùm bọc.</p> <p>+ Xây dựng lên tính cách con người vì gia đình là cái nôi, là cơ sở, nền tảng bồi dưỡng tình cảm và hình thành nhân cách cao đẹp cho con người.</p> <p>+ Giúp ta lớn khôn vì gia đình là điểm tựa, là chỗ dựa vững chắc, là bến đỗ bình yên nhất trong cuộc đời con người.</p> <p>* Liên hệ bản thân em và gia đình hiện nay</p> <p>4. <i>Kết thúc vấn đề</i>: Khẳng định lại chủ đề này là đúng đắn và cần được duy trì.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |      |
|   | <i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> : Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,25 |
|   | <i>e. Sáng tạo</i> : Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,25 |
| 2 | Phân tích nhân vật Hồn Trương Ba qua đoạn trích trên. Từ đó nhận xét về quan niệm sống trong kịch của Lưu Quang Vũ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5,0  |
|   | <i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> : Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận về một nhân vật trong đoạn trích kịch hiện đại. Có đầy đủ các phần, mở bài, thân bài, kết bài.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,25 |
|   | <i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i> : Nhân vật Hồn Trương Ba qua đoạn trích; quan niệm sống trong kịch của Lưu Quang Vũ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 0,5  |
|   | <i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i><br>Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |      |
|   | * <b>Giới thiệu khái quát về tác giả Lưu Quang Vũ, Kịch Hồn Trương Ba, đoạn trích</b> , đoạn trích, nêu vấn đề cần nghị luận.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,5  |
|   | <p>* <b>Giải quyết vấn đề</b></p> <p><b>Khái quát chung: Hoàn cảnh của Trương Ba</b> sự tặc trách của Nam Tào, Bắc Đẩu làm cho Trương Ba chết oan, Đế Thích đã sửa sai bằng cách nhập Hồn Trương Ba vào xác hàng thịt. Từ đây, Trương Ba đã rơi vào bi kịch tha hóa, bị kịch bị người thân từ chối, bị kịch “<i>bên trong một đằng, bên ngoài một nẻo</i>”. Trương Ba quyết định gặp Đế Thích để tìm giải pháp giải thoát bi kịch.</p> <p>- Sau cuộc đối thoại với xác hàng thịt và với những người thân, Hồn Trương Ba đã ý thức hết những hậu quả nặng nề, đau đớn của kiếp sống chấp vá “hồn nọ, xác kia”:</p> <p>+ Kiếp sống ấy đẩy con người vào tình trạng sống day dứt, tủi nhục, đau khổ và khiến linh hồn bị tha hóa.</p> <p>+ Kiếp sống chấp vá, giả dối còn khiến cho tất cả những người thân của Hồn Trương Ba đều phải gánh chịu nỗi đau khổ, bất hạnh; đẩy gia đình ông vào nguy cơ tan nát.</p> <p>– <b>Sự khác nhau giữa quan niệm của Đế Thích và Trương Ba:</b></p> <p>+ <b>Đế Thích quan niệm về sự sống rất đơn giản:</b></p> | 2,75 |

- Sống chỉ để được sống (với hàm nghĩa là không chết): *Ông chỉ nghĩ đơn giản là cho tôi sống, nhưng sống như thế nào thì ông chẳng cần biết!*. Với quan niệm đó nên Đế Thích đã cho Trương Ba sống nhờ xác hàng thịt, còn đề nghị sửa sai bằng cách cho Trương Ba sống nhờ xác cu Tị.

- Một số người vẫn sống giả tạo mà không ảnh hưởng gì.

- Có thể sửa cái sai của cuộc sống bằng cái sai khác.

+ **Trương Ba quan niệm khác Đế Thích:**

- Con người phải sống hài hoà giữa thể xác và linh hồn không thể *bên trong một đàng, bên ngoài một nẻo*. Không thể sống vô trách nhiệm với mình như một kiểu tồn tại được

- Không thể sống lệ thuộc vào người khác dù là của cải chứ đừng nói đến thể xác. *Sống nhờ đồ đạc, của cải người khác, đã là chuyện không nên, đằng này đến cái thân tôi cũng phải sống nhờ anh hàng thịt!*

⇒ Mâu thuẫn trong quan niệm của hồn Trương Ba và Đế Thích về ý nghĩa cuộc sống đã tô đậm chủ đề tác phẩm: được sống làm người là quý giá, nhưng được sống là chính mình, sống trọn vẹn hài hòa giữa thể xác và tâm hồn còn quý giá hơn nhiều.

– **Quyết định cuối cùng của Trương Ba:**

- + Đế Thích khuyên Trương Ba hãy chấp nhận cuộc sống hiện tại vì cho rằng cảnh ngộ của Trương Ba không phải là cá biệt; Đế Thích lại muốn sửa sai bằng cách đề nghị hồn Trương Ba nhập vào xác cu Tị

- + Hồn Trương Ba kiên quyết từ chối không sống nhờ thân xác ai cả và cũng không chấp nhận cách sửa sai của Đế Thích *“Có những cái sai không thể sửa được. Chấp và gượng ép chỉ càng làm sai thêm. Chỉ có cách là đừng bao giờ sai nữa, hoặc phải bù lại bằng một việc đúng khác.”*

- + Cuối cùng Trương Ba xin Đế Thích làm cho cu Tị sống lại còn mình thì trả xác cho anh hàng thịt, chấp nhận cái chết vĩnh viễn

⇒ ***Qua đó ta thấy Trương Ba là người giàu lòng nhân ái, đầy trách nhiệm và tình thương với bản thân và với mọi người xung quanh. Dũng cảm chiến đấu chống lại sự giả tạo và dung tục bảo vệ quyền được sống toàn ,hợp với lẽ tự nhiên để hoàn thiện nhân cách.***

– **Ý nghĩa triết lí:**

- + Qua cuộc đối thoại ta thấy vẻ đẹp tâm hồn của con người trong việc đấu tranh chống lại sự dung tục, giả tạo, bảo vệ quyền sống toàn vẹn của con người. Cái chết của Trương Ba là một sự hoá thân khẳng định cái thiện thắng cái ác, sự sống đích thực còn mãi. Đó chính là chất thơ trong kịch của Lưu Quang Vũ.

- + Từ cuộc đối thoại trên, tác giả cũng đã gửi gắm những quan niệm đúng đắn về hạnh phúc và về lẽ sống – chết ở đời:

- Con người là một thể thống nhất hồn xác phải hài hòa, không thể có 1 tâm hồn thanh cao trong một thân xác phàm tục, tội lỗi. Con người phải được sống là chính mình, thật là mình, sống hòa hợp giữa hồn và xác. Đó mới là hạnh phúc!

- Điều đó cũng có nghĩa là khi con người bị chi phối bởi những nhu cầu

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p>bản năng của thể xác thì đừng chỉ đổ tội cho thân xác, và cũng không thể tự an ủi, vỗ về mình bằng vẻ đẹp siêu hình của tâm hồn</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Phải sống chân thật, sống vì mọi người vì hạnh phúc và sự tốt đẹp của con người. Đó mới là lẽ sống cao đẹp.</li> </ul> <p><b>. Nghệ thuật</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Từ cốt truyện dân gian, nhà văn đã xây dựng một vở kịch hiện đại chứa đựng nhiều vấn đề mới mẻ, có ý nghĩa tư tưởng và triết lý nhân sinh sâu sắc.</li> <li>Nghệ thuật dựng cảnh, dựng đối thoại, độc thoại nội tâm sâu sắc, giàu chất triết lý.</li> <li>Hành động của nhân vật phù hợp với hoàn cảnh, tính cách, góp phần phát triển tình huống truyện.</li> <li>Sự <u>kết hợp</u> hài hòa giữa <u>tính phê phán</u> mạnh mẽ, quyết liệt và <u>chất thơ</u> sâu lắng, bay bổng tạo nên sức hấp dẫn của kịch Lưu Quang Vũ.</li> </ul> |             |
|                  | <p><b>* Kết thúc vấn đề</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Cuộc đối thoại giữa Hồn Trương Ba và Đế Thích chứa đựng nhiều vấn đề thiết yếu và cấp bách của cuộc sống hiện đại. Tác giả đã “trình bày” những vấn đề ấy bằng xung đột, mâu thuẫn chồng chất lên nhau: hồn và xác, con người và hoàn cảnh sống, lòng ham sống và ý thức về nỗi nhục của cuộc sống vay mượn.</li> <li>Lưu Quang Vũ đã gửi vào sự lựa chọn của Hồn Trương Ba những trăn trở, day dứt và cả niềm tin mãnh liệt về con người, cuộc đời...</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5         |
|                  | <i>d. Chính tả, ngữ pháp:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,25        |
|                  | <i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0,25        |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>10,0</b> |

### ĐỀ: 212

| Phần     | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                     | Điểm       |
|----------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b> |          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                              | <b>3,0</b> |
|          | <b>1</b> | Thể thơ: tự do                                                                                                                                                                                                               | 0,5        |
|          | <b>2</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Hình ảnh: cha ngồi quạt, mẹ ru, cánh võng chao đảo mùa hè, viên kẹo</li> <li>Âm thanh: tiếng mẹ ru, tiếng đàn ve đệm nhạc</li> </ul>                                                  | 0,5        |
|          | <b>3</b> | <p>Cách hiểu nội dung các dòng thơ:</p> <p>Nỗi lo sợ của con khi cha mẹ xa nhau. Từ đó Bộc lộ tâm trạng của tác giả: niềm vui khi trẻ thơ được sống trong hạnh phúc và lòng thương cảm, xót xa trước sự tan vỡ gia đình.</p> | 1,0        |
|          | <b>4</b> | <p>Thông điệp:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tình cảm gia đình giúp nuôi dưỡng ước mơ của con người.</li> <li>Gia đình chính là điểm tựa, là nơi để chúng ta đi về....</li> </ul>                               | 1,0        |

|           |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            |
|-----------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|           |          | <p>+ Nếu trong gia đình, cha mẹ không còn yêu nhau thì nỗi bất hạnh, đau đớn nhất là những đứa con;</p> <p>+ Tác giả còn muốn nhắn nhủ chúng ta: hãy xây dựng một gia đình thật hạnh phúc để không làm tổn thương bất kì đứa trẻ nào.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |
| <b>II</b> |          | <b>LÀM VĂN</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>7,0</b> |
|           | <b>1</b> | <p>Từ nội dung phần đọc hiểu hãy viết đoạn văn ( khoảng 200 chữ ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về giải pháp để có một gia đình hạnh phúc.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>2,0</b> |
|           |          | <p><i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i></p> <p>Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,25       |
|           |          | <p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> giải pháp để có gia đình hạnh phúc.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           |          | <p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận:</i> Học sinh lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ về giải pháp để có gia đình hạnh phúc. Có thể triển khai theo hướng sau:</p> <p>- <b>Đưa ra vấn đề:</b> giới thiệu về vai trò quan trọng của gia đình hạnh phúc đối với chúng ta.</p> <p>- <b>Giải thích vấn đề</b></p> <p>+ Gia đình là gì? - là tế bào của xã hội, là tổng hợp các mối quan hệ, ứng xử, giá trị nhân cách, tình cảm, đạo đức, nghĩa vụ và trách nhiệm đối với cộng đồng, dân tộc.</p> <p>+ Hạnh phúc gia đình là khi gia đình có đầy đủ các điều kiện vật chất và tinh thần. Mỗi thành viên trong gia đình đều cảm thấy hạnh phúc.</p> <p>- <b>Giải pháp để có gia đình hạnh phúc:</b></p> <p>+ Quan tâm và chia sẻ mỗi ngày giúp các thành viên kết nối, gắn kết lẫn nhau. Cuộc sống gia đình, có chia sẻ, dành thời gian quan tâm nhau mỗi ngày sẽ hòa thuận, hạnh phúc hơn.;</p> <p>+ <b>Các thành viên trong gia đình tin tưởng và tôn trọng lẫn nhau:</b> Đối với người trên phải tôn kính, lễ độ, khiêm tốn và quan tâm, chăm sóc; đối với người dưới phải biểu lộ thái độ thông cảm, nhường nhịn, giúp đỡ, vị tha; đối với người cùng thế hệ phải hết sức tôn trọng, chân thành, bác ái; trong quan hệ vợ chồng phải hoà thuận trên cơ sở tình yêu thương chung thủy và sự hiểu biết lẫn nhau.</p> <p>+ <b>Làm tròn nghĩa vụ và bổn phận trong gia đình:</b> Mỗi thành viên trong gia đình đều có các nghĩa vụ và bổn phận riêng. Con cháu trong nhà có nghĩa vụ học hành, ngoan ngoãn, tôn trọng người lớn. Còn người lớn cũng cần tôn trọng trẻ nhỏ, tôn trọng lẫn nhau. Vợ chồng cùng nhau cố gắng, xây dựng gia đình hạnh phúc, vun đắp cho cả nhà. Mỗi thành viên trong gia đình đều có những nghĩa vụ phải thực hiện khác nhau.</p> | 0,75       |

|  |  |                                                                                                                                                                         |      |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
|  |  | <p>- <b>Bài học:</b> Chúng ta cần phải có ý thức xây dựng gia đình hạnh</p> <p>- <b>Kết thúc vấn đề:</b> Khẳng định lại chủ đề này là đúng đắn và cần được duy trì.</p> |      |
|  |  | <p>d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p>                                                                                 | 0,25 |
|  |  | <p>e. <i>Sáng tạo</i></p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>                                                                | 0,25 |

**Mã đề 213 (HS Hòa nhập)**

| Phần      | Câu      | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Điểm       |
|-----------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>I</b>  |          | <b>ĐỌC HIỂU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>3.0</b> |
|           | 1        | Thể thơ của văn bản: Tự do.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1,0        |
|           | 2        | Nội dung khổ thơ: Nhân vật cậu học trò đã biết nhận lỗi sai, cậu day dứt ăn năn hối hận. Cậu đã hiểu ra điều đơn giản của bài học làm người từ thầy giáo đáng kính là “cho và nhận”, cậu muốn “tạ lỗi” với thầy.                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1,5        |
|           | 3        | “Tiếng ho khan” của thầy đã làm chuyển biến nhận thức, tình cảm của cậu học trò vì: tiếng ho khan là một âm thanh giúp cậu thức tỉnh, giúp cậu hiểu được những hi sinh, vất vả của thầy và cảm thấy mình có lỗi.                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1.5        |
|           | 4        | <p>Qua đoạn trích trên, rút ra bài học có ý nghĩa cho bản thân:</p> <p>- Mỗi con người khi mắc sai lầm cần biết nhận ra và sửa chữa lỗi lầm ấy.</p> <p>- Cần phải lễ phép và kính trọng thầy cô giáo đã không quản vất vả dạy dỗ chúng ta.</p> <p>- Tuổi trẻ, chúng ta cần cố gắng học hành, có ước mơ, hoài bão chứ đừng lãng phí thời gian vào những việc vô ích.</p>                                                                                                                    | 2,0        |
| <b>II</b> |          | <b>LÀM VĂN</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>4.0</b> |
|           | <b>1</b> | <b>Viết đoạn văn về sự cần thiết phải có mục tiêu trong cuộc đời</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |
|           |          | <p>a. <i>Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i></p> <p>Hs có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp, móc xích hoặc song hành.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1,0        |
|           |          | <p>b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận</i></p> <p>Sự cần thiết phải có mục tiêu trong cuộc đời.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0,5        |
|           |          | <p>c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận</i></p> <p>HS có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ sự cần thiết phải có mục tiêu trong cuộc đời. Có thể theo hướng:</p> <p>Cần có mục tiêu trong cuộc đời để con người có mục đích, lí tưởng sống; có kế hoạch học tập, làm việc; có nỗ lực, cố gắng vươn lên, hoàn thiện bản thân; từ đó xây dựng cuộc sống có ý nghĩa, đem lại những giá trị, đóng góp cho cộng đồng.</p> | 2.0        |
|           |          | <p>d. <i>Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0.5        |
|           |          | e. <i>Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |

----- Hết -----

